

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Adresa: Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

Telefon: +385 (51) 265-600; +385 (51) 265-602

E-mail: dekanat@ffri.uniri.hr

Web: www.ffri.uniri.hr

Odsjek za filozofiju

Doktorski studij

Filozofija i suvremenost

Izvedbeni nastavni planovi
za akademsku godinu 2023./2024.

Rijeka, travanj 2024.

Na *Doktorskom studiju Filozofija i suvremenost* u tijeku je akademska godina 2022./2023., koja je započela u mjesecu svibnju 2023. godine.

Prema nastavnom planu i programu *Doktorskog studija Filozofija i suvremenost*, tijekom akademske godine 2022./2023., na rasporedu su izborni predmeti (*Umjetnost i moral, Teorije istine, Filozofija dobrobiti, Socijalna filozofija, Etika i epistemologija, Apriorna spoznaja, Projektno planiranje i znanstvena istraživanja, Društvo i spoznaja, Filozofija psihijatrije, Moralne teorije, Logika, Identitet i vrijednosti: usvajanje vrijednosti i moralna odgovornost, Suvremene teme: logika i svijet, Moralna zbilja* za studente 1. i 2. godine studija upisanih akademske godine 2022./2023.).

POPIS IZBORNIH PREDMETA OD I. DO IV. SEMESTRA						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	EC TS	STATU S ¹
Teorije znanja	Prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija	15	0	15	7	i
Moralne teorije	Doc. dr. sc. Nebojša Zelič	15	0	15	7	i
Ontologija	Prof. dr. sc. Boran Berčić	15	0	15	7	i
Logika	Prof. dr. sc. Majda Trobok	15	0	15	7	i
Percepcija	Prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija	15	0	15	7	i
Spoznaja i društvo	Prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija	15	0	15	7	i
Moralna zbilja	Doc. dr. sc. Ivan Cerovac	15	0	15	7	i
Normativnost i intencionalnost	Prof. dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	15	0	15	7	i
Boja i kvalitativna stanja	Prof. dr. sc. Nenad Miščević	15	0	15	7	i
Evolucija i vrijednosti	Prof. dr. sc. Predrag Šustar	15	0	15	7	i
Teorije istine	Prof. dr. sc. Boran Berčić	15	0	15	7	i
Filozofija matematike	Prof. dr. sc. Majda Trobok	15	0	15	7	i
Matematička logika	Prof. dr. sc. Majda Trobok	15	0	15	7	i
Filozofija logike	Prof. dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	15	0	15	7	i
Apriorna spoznaja	Prof. dr. sc. Nenad Miščević	15	0	15	7	i
Umjetnost i moral	Izv. prof. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović	15	0	15	7	i
Deliberativna demokracija	Prof. dr. sc. Elvio Baccharini	15	0	15	7	i
Građanski neposluh	Prof. dr. sc. Elvio Baccharini	15	0	15	7	i
Samospoznaja iskustva	Izv. prof. dr. sc. Luca Malatesti	15	0	15	7	i
Suvremene teme (iz filozofije i epistemologije religije)	Prof. dr. sc. Aleksandra Golubović	15	0	15	7	i
Socijalna filozofija	Prof. dr. sc. Petar Bojanić	15	0	15	7	i
Suvremene teme: logika i svijet	Prof. dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	15	0	15	7	i
Filozofija egzistencije	Prof. dr. sc. Aleksandra Golubović	15	0	15	7	i

Aspekti distributivne pravednosti	Doc. dr. sc. Neven Petrović	15	0	15	7	i
Metafilozofija: filozofija o filozofiji	Prof. dr. sc. Luca Malatesti	15	0	15	7	i
Metodologija pisanja i izlaganja filozofskog rada	Doc. dr. sc. Filip Čeč i doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš	15	0	15	7	i
Projektno planiranje i znanstvena istraživanja	Izv. prof. dr. sc. Marko Jurjako	15	0	15	7	i
Filozofija dobrobiti	doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš i doc. dr. sc. Nebojša Zelič	15	0	15	7	i
Odabrane teme filozofije odgoja	prof. dr. sc. Aleksandra Golubović	15	0	15	7	i
Suvremene teme u estetici	Izv. prof. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović	15	0	15	7	i
Umjetnost, društvo i humanistika	Izv. prof. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović	15	0	15	7	i

Kompletan program doktorskog studija možete pronaći na poveznici https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/FIL_program_poslijediplomski_2021-4.pdf.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Apriorna spoznja		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	ljetni		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljak 16 h		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	engleski		
Nositelj kolegija	Nenad Mišćević		
	Kabinet		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)			
	Telefon	095 858 31 86	
	e-mail	vismiscevic@ceu.edu	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	ičko-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Pojam apriorne spoznaje</p> <p>Pojmovne osnove apriorne spoznaje</p> <p>Logičko znanje:</p> <p>“Obični mislitelji zaključuje, barem ponekad, u skladu s logičkim pravilima. Oni neke instance logičkih principa nalaze obvezujućim i očitim, ukoliko su principi dostatno jednostavni i nezahtjevni. Oni su “osjetljivi na logički oblik”, kako bi to Russell rekao “Koristimo izraz “logičko znanje”...u dva smisla. Prvo, kao široki krovni izraz koji pokriva sve vrste kognitivnih sposobnosti i koji se odnosi na valjane deduktivne inferencije, od onog početnog, intuitivnog, nesofisticiranog i vrlo pogrešivog..., do sofisticiranog eksplicitnog znanja profesionalnog logičara. Drugo, <i>u smislu koji je fokusiran na ovu prvu, spontanu i elementarnu varijantu, za koju smatram da je kognitivno fundamentalan</i></p> <p>Misaoni eksperiment kao izvor apriorne spoznaje</p> <p>Intuicija i apriori</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Razumijevanje apriorne spoznaje</p> <p>Razumijevanje logičkog znanja</p> <p>Razumijevanje misaonih eksperimenata</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	1	
Esej	4	
Istraživački rad	1	
ZAVRŠNI ISPIT		
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Nenad Miščević; Thought experiments

IZBORNA LITERATURA

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

NAČIN POLAGANJA ISPITA

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i

nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Pojam apriorne spoznaje
2.	Pojmovne osnove apriorne spoznaje
3.	Misaoni eksperiment kao izvor apriorne spoznaje
4.	Intuicija i apriori
5.	sinteza

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razumijevanje pojma apriorne spoznaje	Definicija i analiza pojma	diskusija	
Razumijevanje pojmovnih osnova apriorne spoznaje	Dva tisućljeća analize	Analize i rasprave	
Misaoni eksperiment kao izvor apriorne spoznaje	Razumijevanje uloge misaonih eksperimenata u znanosti, politici i filozofiji	Knjiga N Miščevića	
Intuicija i apriori	Epistemološka sinteza		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Deliberativna demokracija (Baccarini)
Studij	Poslijediplomski doktorski studij „Filozofija i suvremenost“
Semestar	1. ili 3.
Akadska godina	2023/24
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	Srijedom 16-17.30
Telefon	265641
e-mail	ebaccarini@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	
Telefon	
e-mail	
Suradnica na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Definicija deliberativne demokracije	
<ul style="list-style-type: none"> • Proceduralna deliberativna demokracija 	

- Epistemološka deliberativna demokracija
- Deliberativna demokracija i Rawlsov javni um
- Deliberativna demokracija i jednakost
- Deliberativna demokracija i legitimitet zakona
- Deliberativna demokracija i multikulturalizam

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se da će studenti koji će uspješno dovršiti rad na predmetu moći:

- izraziti shvaćanje pojma deliberativne demokracije;
- raspolagati argumentima u prilog deliberativnoj demokraciji;
- razlikovati između proceduralnog i epistemološkog oblika deliberativne demokracije;
- kritički prosuditi prednosti i nedostatke deliberativne demokracije u odnosu na druge oblike demokracije;
- prosuditi učinkovitost institucija deliberativne demokracije u uvjetima kulturnog pluralizma;
- prosuditi aktualno djelovanje demokratskih institucija u Hrvatskog, Europi i svijetu.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	20
Kontinuirana provjera znanja 2 (esej)	5	80
ZAVRŠNI ISPIT		
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<p>1. J. Cohen, Philosophy, Politics, Democracy, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 2009.</p> <p>2. G. F. Gaus, Justificatory Liberalism. An Essay on Epistemological and Political Theory, Oxford, Oxford University Press, 1996.</p> <p>3. D.M. Estlund, Democratic Authority. A Philosophical Framework, Princeton, Princeton University Press, 2008.</p>	
IZBORNA LITERATURA	
<p>1. J. Bohman i W. Rehg (ur.), Deliberative Democracy. Essays on Reason and Politics, Cambridge, Mass., The MIT Press, 1997.</p> <p>2. G.F. Gaus, Contemporary Theories of Liberalism. Public Reason as a Post-Enlightenment Project, London, SAGE publications, 2003.</p> <p>3. R. Geenens i R. Tinnevelt (ur.), Does Truth Matter? Democracy and Public Space, Dordrecht, Springer, 2009.</p> <p>4. A. Gutmann i D. Thomson, Democracy and Disagreement, Cambridge, Mass., The Belknap Press of Harvard University Press, 1996.</p> <p>5. J. Elster (ur.), Deliberative Democracy, Cambridge, Cambridge University Press, 1998.</p> <p>6. R.B. Talisse, Democracy and Moral Conflict, Cambridge, Cambridge University Press, 2009.</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske	

čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati ću se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija isključivo ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
Proletni izvanredni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
Ljetni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
Jesenski izvanredni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
U skladu s rasporedom	Teorije političkog legitimiteta
	Javni um
	Konsenzualni model javnoga uma
	Konvergenjski model javnoga uma
	Jesu li znanstveni razlozi valjani?
	Uzrokuje li zahtjev javnoga uma epistemičku nepravdu?
	Proceduralna teorija demokracije
	Eksperti i javna deliberacija
	Društvena jednakost kao preduvjet deliberacije
	Idealna i ne-idealna teorija u političkoj filozofiji
	Osobe s teškim kognitivnim poremećajima i javna deliberacija
	Ugrožene skupine i javna deliberacija
	Teorija kulturalne kognicije i javna deliberacija
	Političke stranke i javna deliberacija
	Pluralni glas

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o deliberativnoj demokraciji	<ul style="list-style-type: none"> - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - diskusije 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni esej
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	<ul style="list-style-type: none"> - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - diskusije 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni esej
Povezati rasprave uže vezane za filozofsko političke teme i spoznaje iz drugih područja	<ul style="list-style-type: none"> - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - diskusije 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni esej

Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	<ul style="list-style-type: none"> - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam - demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam - sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - diskusije	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni esej
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Evolucija i vrijednosti		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	I., III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc.dr.sc. Zdenka Brzović		
	Kabinet	412	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 12-13		
	Telefon	265 795	
	e-mail	zdenka@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	prof. dr. sc. Predrag Šustar		
	Kabinet	412	
	Vrijeme za konzultacije	Utorkom 10 -11	
	Telefon	265 795	
	e-mail	psustar@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Problem zakona prirode u biologiji i biomedicinskim znanostima; Klasifikacija i razmatranje osnovnih tipova iskaza, s naglaskom na onim iskazima koji specifično određuju ovo znanstveno područje (primjerice, tzv. 'historijske pretpostavke' i tautologije u sklopu darwinističke teorije evolucije); 2. Struktura bioloških i medicinskih objašnjenja; Pregled glavnih filozofskih gledišta o problemu valjanog objašnjenja u znanstvenoj praksi, te detaljno razmatranje tzv. 'funkcionalnog' i 'adaptacionističkog' objašnjenja i njihovih poteškoća; 3. Evolucionizam; Uvod u različite teorije biološke evolucije, razmatranje razloga za primat darwinističke teorije i njezine uloge u objašnjavanju živoga svijeta; 4. Elementi darwinističke teorije evolucije; Razmatranje teorijskih elemenata koji su imali najveći utjecaj na suvremenu filozofiju znanosti kao, primjerice, razni problemski aspekti darwinističkog pojma fitness-a, uzajamna isključivost esencijalizma i tzv. «population thinking»; 5. Postignuća suvremene medicine; Realizam i konstruktivizam u definiranju pojma bolesti u medicinskoj praksi, te razmatranje različitih faktora koji sudjeluju u određivanju razvoja suvremene medicine; 6. Biologija i moral; Utvrđivanje pravog opsega utjecaja znanstvenih otkrića na području evolucijske teorije, molekularne biologije i medicine na formiranje naših moralnih vjerovanja; 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da studenti razviju znanje i razumijevanje osnovnih pojmova darwinizma, evolucionizma i biologije kao i njihove uloge i važnosti u filozofskim raspravama.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	2	20
Esej	4	60
ZAVRŠNI ISPIT		20
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Samir Okasha (2019), Philosophy of Biology, Oxford University Press
2. Elliott Sober (2000), Philosophy of Biology, Boulder, CO: Westview Press;
3. Justin Garson (2019) What Biological Functions Are and Why They Matter, Cambridge University Press.
4. Axelrod, Robert (1984), The Evolution of Cooperation, Basic Books, New York;
5. Darwin, Charles ([1859] 1964), On the Origin of Species by Means of Natural Selection, or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life, Harvard University Press, Cambridge, Mass.;
6. Gould, Stephen J. (2002), The Structure of Evolutionary Theory, Harvard University Press, Cambridge, Mass.;
7. Hodge, Jonathan, Radick Gregory (ur.) (2003), The Cambridge Companion to Darwin, Cambridge University Press, Cambridge;
8. Hull, David L., Ruse, Michael (ur.) (1998), The Philosophy of Biology, Oxford Readings in Philosophy, Oxford University Press, New York;
9. Kitcher, Philip (1997), The Lives to Come: The Genetic Revolution and Human Possibilities, Simon and Schuster, New York;
10. Kitcher, Philip (2003), In Mendel's Mirror: Philosophy Reflections on Biology, Oxford University Press, New York;
11. Ruse, Michael (2000), Can a Darwinian be a Christian? The Relationship between Science and Religion, Cambridge University Press, Cambridge;
12. Schaffner, Kenneth F. (1993), Discovery and Explanation in Biology and Medicine, Chicago University Press, Chicago;
13. Sober, Elliott (ur.) (1994), Conceptual Issues in Evolutionary Biology, MIT Press, Cambridge, Mass.;
11. Thagard, Paul (1999), How Scientists Explain Disease, Princeton University Press, Princeton;

IZBORNA LITERATURA

1. Ayala, Francisco J. (1998), Human Nature: One Evolutionist's View, u W.S. Brown, N. Murphy, H.N. Malony, (ur.), Whatever Happened to the Soul? Scientific and Theological Portraits of Human Nature, Fortress Press, Minneapolis, str. 31-48;
2. Crick, Francis H.C. (1968), The Origin of the Genetic Code, "Journal of Molecular Biology" 38, str. 367-79;
3. Darwin, Charles ([1860] 1962), The Voyage of the Beagle, Doubleday, Garden City, N.Y.;
4. Dennett, Daniel C. (1995), Darwin's Dangerous Idea: Evolution and the Meanings of Life, Simon and Schuster, New York;
5. Hull, David L. (1987), Science as a Process: An Evolutionary Account of the Social and Conceptual Development of Science, University of Chicago Press, Chicago;
6. Keller, Evelyn Fox, Lloyd, Elisabeth A. (ur.) (1992), Keywords in Evolutionary Biology, Harvard University Press, Cambridge, Mass.;
7. Lewontin, Richard C. (1993), The Doctrine of DNA: Biology as Ideology, Penguin, Harmondsworth;
8. Mayr, Ernst (1982), The Growth of Biological Thought: Diversity, Evolution, and Inheritance, Harvard University Press, Cambridge, Mass.;
9. Skyrms, Brian (1996), The Evolution of the Social Contract, Cambridge University Press, Cambridge;
10. Sober, Elliott (2000), Philosophy of Biology, Oxford University Press, New York;
11. Sober, Elliott, Wilson, David Sloan (1998), Unto Others. The Evolution and Psychology of Unselfish Behavior, Harvard University Press, Cambridge, Mass.;
12. Sterelny, Kim, Griffiths, Paul E. (1999), Sex and Death: An Introduction to Philosophy of Biology, University of Chicago Press, Chicago

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Obvezna je nazočnost na barem 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Mail, Merlin, po dogovoru.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	Po dogovoru.
Proletni izvanredni	Po dogovoru.
Ljetni	Po dogovoru.
Jesenski izvanredni	Po dogovoru.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Biologija i filozofija
2.	Darwinova teorija evolucije putem prirodne selekcije
3.	Objašnjenje u biologiji
4.	Biološke funkcije: uvod
5.	Evolucijski pristup biološkim funkcijama

6.	Neutralan pristup biološkim funkcijama
7.	Eliminativizam u pogledu bioloških funkcija
8.	Umjerena etiološka teorija bioloških funkcija
9.	Biološke funkcije u molekularnoj biologiji
10.	Biološke funkcije u medicini

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati osnovne pojmove evolucijske biologije, npr. prirodna selekcija, adaptacija, fitness, funkcija	Biologija i filozofija Darwinova teorija evolucije putem prirodne selekcije Objašnjenje u biologiji	Predavanja, rad na tekstu, rasprava, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i sudjelovanja u raspravi
Moći raspravljati i nuditi argumente o ulozi prirodne selekcije u razumijevanju i definiranju bioloških funkcija	Biološke funkcije: uvod Evolucijski pristup biološkim funkcijama Neutralan pristup biološkim funkcijama Eliminativizam u pogledu bioloških funkcija Umjerena etiološka teorija bioloških funkcija	Predavanja, rad na tekstu, rasprava, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i sudjelovanja u raspravi
Povezati filozofsku raspravu o biološkim funkcijama s raspravom o praktičnim posljedicama definiranja pojma bolesti	Biološke funkcije u molekularnoj biologiji Biološke funkcije u medicini	Predavanja, rad na tekstu, rasprava, izlaganja studenata, pisanje eseja	Ocjena izlaganja i sudjelovanja u raspravi te pisanog eseja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija dobrobiti
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“
Semestar	I., III.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš i doc. dr. sc. Nebojša Zelič
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Po dogovoru
Telefon	265 640
e-mail	ana@ffri.uniri.hr ; nzelic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Rasprava o dobrobiti jedan je od najstarijih problema u povijesti filozofije. Razlog za to vjerojatno leži u činjenici da svi ljudi žele živjeti dobro, odnosno ostvariti svoju dobrobit. Grčki filozofi su upravo kao jedan od središnjih problema kojima su se bavili izdvajali problem sreće i dobrobiti, odnosno pitanje kako živjeti da bismo ostvarili dobar život, dobrobit ili sreću. No ono što su oni već uočili jesu da postoje stvari, poput novca ili materijalnih dobara, koja su dobra za nas, ali su dobra u instrumentalnom smislu, na način da nam služe kao sredstva za ostvarenje dobrobiti ili sreće. Pitanje koje su si dalje postavljali odnosilo se na potragu za stvarima koja su takva da su dobra za nas sama po sebi, odnosno da su intrinzično vrijedna. Stoga su neki sreću ili dobrobit ili to krajnje dobro izjednačavali s ugodom, neki s vrlinama, a neki s kombinacijom vrline i izvanjskih dobara. Time su otvorili veliku raspravu o prirodi i određenju sreće ili dobrobiti i raspravu koja se bavi najosnovnijim pitanjem: u čemu se dobrobit sastoji?</p> <p>U suvremenoj filozofiji također nalazimo raspravu koja se bavi, poput grčkih filozofa, samim pojmom dobrobiti te ga pokušava specificirati, na način da utvrdi prirodu dobrobiti. U tom kontekstu nekoliko je važnih filozofskih pozicija s kojima ćemo se upoznati u okviru ovoga kolegija. Temeljna podjela pozicija uključuje ove glavne pozicije: (a) hedonizam, (b) perfekcionizam, (c) teoriju ispunjenja želja, (e) hibridne teorije i (f) teoriju objektivne liste. No teorije dobrobiti posebno su zanimljive kada ih se pokuša primijeniti u drugim kontekstima, primjerice kada pokušavate utvrditi je li netko ostvario svoju dobrobit i u kojoj mjeri ju je ostvario? Hoćete li se u tom slučaju osloniti na subjektivne doživljaje pojedinaca i to kako oni doživljavaju vlastitu dobrobit ili ćete se u procjeni nečijeg života voditi za nekim objektivnim kriterijima dobrog života neovisno o subjektivnoj procjeni pojedinaca. Kako uopće mjeriti dobrobit? Na koje važne stvari i vrijednosti ćete se uopće fokusirati pri mjerenju dobrobiti? Zatim, pitanje koje se nameće u kontekstu težnje za ostvarenjem vlastite dobrobiti odnosi se na način kako ćete tretirati druge dok ostvarujete svoju sreću? Hoćete li ih koristiti isključivo kao sredstva za ostvarenje vlastite dobrobiti ili ćete žrtvovati vlastitu dobrobit u korist drugih? Također, otvara se i pitanje u kojoj mjeri je dobrobit pojedinca ovisna o društvu u kojem živi i je li društvo dužno osigurati osnovna dobra koja su nužna za neki minimalno dobar život?</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>1. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne pozicije u raspravi o dobrobiti: hedonizam, perfekcionizam, teoriju ispunjenja želja, teoriju objektivne liste te hibridne teorije.</p>	

2. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati raspravu i osnovne pozicije u pogledu problema mjerenja dobrobiti, te odnosa dobrobiti i sreće.
3. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati rasprave iz političke filozofije koje dobrobit povezuju s problemima društvene nejednakosti, te ukazuju na praktičnu primjenu pojma dobrobiti u kontekstu javnih politika iz perspektive pristupa temeljenog na sposobnostima.
4. Studenti će moći kritički usporediti pojedine teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.
5. Studenti će dodatno razviti sposobnost filozofskog čitanja i razumijevanja, kritičkog mišljenja, kao i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o problemu dobrobiti, koji će biti utemeljen na pročitanoj literaturi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	4	
Esej	2	
ZAVRŠNI ISPIT		
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Haybron, D. (2008), *The Pursuit of Unhappiness: The Elusive Psychology of Well-Being*, Oxford UP, 2008.

Haybron, D. (2008), 'Happiness, the Self, and Human Flourishing'. *Utilitas* 20 (1), 21–49.

Nussbaum, M. (2011), 'The Central Capabilities', in *Creating Capabilities* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Haybron, D i V. Tiberius (2012), 'Well-Being Policy: What Standard of Well-Being'. *Journal of the American Philosophical Association* 1 (4), 712–733.

IZBORNA LITERATURA

Guy Fletcher (ur.), (2016) *The Routledge Handbook of the Philosophy of Well-Being* (London: Routledge).

Fletcher, G. (2016) *The Philosophy of Well-Being: An Introduction* (Oxon/New York: Routledge)

Arneson, R. J. (2000) 'Perfectionism and Politics', *Ethics*, Vol. 111, No. 1., pp. 37-63.

Griffin, J., 1986, Well-being, Oxford: Clarendon Press.
 Hurka, T., 1993, Perfectionism, Oxford: Clarendon Press.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno (dijelom online ili uživo u dogovoru sa studentima)

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno (esej)

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod u područje, dogovor oko rada i tema
2.	Osnove prudencijalne vrijednosti: sreća, dobrobit i dobar život
3.	Priroda sreće: ugoda, zadovoljstvo životom, emocionalno stanje i sreća kao psihička afirmacija
4.	Priroda dobrobiti: dobrobit i vrlina; sreća i ljudski procvat
5.	Ostvarenje sreće: sreća u društvenom kontekstu

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne pozicije u raspravi o dobrobiti: hedonizam, perfekcionizam, teoriju ispunjenja želja, teoriju objektivne liste te hibridne teorije.	Osnove prudencijalne vrijednosti; Priroda sreće	Predavanje; rad na tekstu; problemsko učenje; samostalno istraživanje	Esej
opisati, objasniti i kritički interpretirati raspravu i osnovne pozicije u pogledu problema mjerenja dobrobiti, te odnosa dobrobiti i sreće.	Priroda sreće i priroda dobrobiti	Predavanje; rad na tekstu; problemsko učenje; samostalno istraživanje	Esej

<p>opisati, objasniti i kritički interpretirati rasprave iz političke filozofije koje dobrobit povezuju s problemima društvene nejednakosti, te ukazuju na praktičnu primjenu pojma dobrobiti u kontekstu javnih politika iz perspektive pristupa temeljenog na sposobnostima.</p>	<p>Sreća u društvenom kontekstu</p>	<p>Predavanje; rad na tekstu; problemsko učenje; samostalno istraživanje</p>	<p>Esej</p>
<p>kritički usporediti pojedine teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.</p>	<p>Osnove prudenčijalne vrijednosti</p>	<p>Predavanje; rad na tekstu; problemsko učenje; samostalno istraživanje</p>	<p>Esej</p>
<p>razviti sposobnost filozofskog čitanja i razumijevanja, kritičkog mišljenja, kao i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o problemu dobrobiti, koji će biti utemeljen na pročitanoj literaturi.</p>	<p>Cjelokupni sadržaj kolegija</p>	<p>Predavanje; rad na tekstu; problemsko učenje; samostalno istraživanje</p>	<p>Esej</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Identitet i vrijednosti: usvajanje vrijednosti i moralna odgovornost		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	II, IV		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-		
Nositelj kolegija	Filip Čeč		
	Kabinet	424	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 11:00 do 12:00; četvrtkom od 10:00 do 11:00		
	Telefon	051-265646	
	e-mail	fcec@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>U sklopu rasprave o slobodi volje i moralnoj odgovornosti razmatraju se sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kakav koncept osobe valja primijeniti kod atribucije moralne odgovornosti? • U kojoj mjeri okolina i odgoj utječu na oblikovanje našeg jastva i odluka koje proizlaze iz tako formiranog jastva? • Koja je relevantnost sposobnosti drugačijeg odlučivanja radi atribucije moralne odgovornosti? • Koja je uloga vrijednosti pri odlučivanju? • Koji je odnos između vrijednosnog i motivacijskog sustava pojedinca? • Što je slabost volje? Na koji način se manifestira? Valja li djelovanje iz slabosti volje izuzeti iz prakse atribucije moralne odgovornosti? • Koja je uloga identifikacije kod atribucije moralne odgovornosti? • Kakav je odnos između meta-etičkih razmatranja po pitanju vrijednosti i praksi atribucije moralne odgovornosti? 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje vještine analitičkog i kritičkog mišljenja o općenito ontološkim (i metaetičkim) pitanjima • Stjecanje primjerene razine spoznaja iz domene ontologije (i metaetike) • Usvajanje metodologije znanstvenog istraživanja i filozofskog promišljanja vezanog uz teme ontologije; upoznavanje strukture argumentacije i razvijanje sposobnosti i vještina suočavanja suprotstavljenih stajališta • Razvijanje sposobnosti analize i interpretacije izvorne literature • Poticanje na kritičko mišljenje prakticiranjem problemskog pristupa, koncipiranje i razvijanje osobnih stajališta o pojedinim problemima, poticanje sposobnosti samostalnog rada i promišljanja problema • Poticanje kreativne upotrebe stečenih spoznaja i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	2	25
Esej ili završni ispit	4	75
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Frankfurt, Harry. *The Importance of What We Care About: Philosophical Essays*. New York: Cambridge University Press, 1988.
- Strawson, P.F. "Freedom and Resentment." In *Free Will and Reactive Attitudes: Perspectives on P. F. Strawson's „Freedom and Resentment“*, edited by Michael McKenna and Paul Russell, 19–37. Ashgate, 1962.
- Watson, Gary. *Free Will, 2Nd Ed.* Oxford University Press, 2003.
- . "Skepticism About Weakness of Will." *Philosophical Review* 86, no. 3 (1977): 316–39. <https://doi.org/10.2307/2183785>.
- Wolf, Susan. *Freedom Within Reason*. New York: Oup Usa, 1990.
- . "Sanity and the Metaphysics of Responsibility." In *Responsibility, Character, and the Emotions: New Essays in Moral Psychology*, edited by Ferdinand David Schoeman, 46–62. Cambridge University Press, 1987.

IZBORNA LITERATURA

- Ayer, Alfred Jules. *Philosophical Essays*. Westport, Conn.: Greenwood Press, 1954.
- Davidson, Donald. "How Is Weakness of the Will Possible?" In *Moral Concepts*, edited by Joel Feinberg. Oxford University Press, 1969.
- Fischer, John Martin. *The Metasphysics of Free Will: An Essay on Control*. Cambridge, Mass.: Wiley-Blackwell, 1994.
- Hobart, R. E. "Free Will as Involving Determination and Inconceivable Without It." *Mind* 43, no. 169 (1934): 1–27. <https://doi.org/10.1093/mind/xliii.169.1>.
- Inwagen, Peter van. *An Essay on Free Will*. New York: Oxford University Press, 1983.
- Michael McKenna and Paul Russell (ed.) *Free Will and Reactive Attitudes: Perspectives on P. F. Strawson's „Freedom and Resentment“*, Routledge, 2008.
- Schechtman, Marya. *Staying Alive: Personal Identity, Practical Concerns, and the Unity of the Self*. Oxford University Press. 2014.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Prema dogovoru

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email, konzultacije	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Email, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Ocjenjivanje studenata će se obaviti na temelju aktivnosti na nastavi i završnog eseja/ispita.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	Prema dogovoru
Proljetni izvanredni	Prema dogovoru
Ljetni	Prema dogovoru
Jesenski izvanredni	Prema dogovoru
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Problem slobode volje i moralne odgovornosti
2.	Teorija reaktivnih stavova
3.	Gledište stvarnog jastva (hijerarhijske teorije slobode volje)
4.	Gledište razuma
5.	Identitet, moralna odgovornost i priroda vrijednosti

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje rasprave o problemu slobode volje i moralne odgovornosti	Hobbes, Hume, Ayer	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje teorije reaktivnih stavova	P. F. Strawason	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje gledišta stvarnog jastva	Frankfurt, Watson	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje gledišta razuma	Wolf	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne vezane uz koncept osobnog identiteta, moralne odgovornosti i vrijednosti	Wolf, Schechtman	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moralna zbilja
Studij	Doktorski studij <i>Filozofija i suvremenost</i>
Semestar	
Akadska godina	2023.2024.
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da (engleski jezik)
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Ivan Cerovac
Kabinet	F-424
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 14:00 do 14:45 i prema dogovoru mailom
Telefon	+385 51 265 646
e-mail	icerovac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij se bavi metaetičkim raspravama i njihovim primjenama na normativnu etiku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>• Podjela između kognitivističkih i ne-kognitivističkih pozicija Semantička analiza moralnog govora, na temelju klasika kognitivističkih i ne-kognitivističkih pozicija, ali u obradi suvremenijih autora.</p> <p>• Intuicionizam Suvremene interpretacije intuicionizma koje revitaliziraju ovu poziciju, kod autora s posebnim osvrtom na R. Audia, J. Dancya.</p> <p>• Emotivizam Pretpostavlja se spoznaja klasičnog emotivizma iz prvih desetljeća stoljeća (Ayer, Stevenson), a rasprava će se ticati suvremenijih prijedloga (npr. A. Gibbard), uz distinkciju emotivizma kao semantičke teorije i emotivizma kao spoznajne teorije (npr. J. D'Arms i D. Jacobson).</p> <p>• Preskriptivizam Kritički će se razmatrati prijedlog R.M. Harea, kao paradigmatškog autora za univerzalističku i antikognitivističku poziciju u etici, prije svega s obzirom na suvremene i aktualne kritike negiranja univerzalizma kao pristupa modelu moralnog rasuđivanja, te kritika mogućnosti nuđenja radikalne antikognitivističke pozicije.</p> <p>• Analogija sa sekundarnim svojstvima</p> 	

Razmatrati će se prijedlog koji uspostavlja analogiju između moralnih svojstava i sekundarnih svojstava u sklopu naturalističkog i u sklopu normativističkog prijedloga. Glavni autori koji će se razmatrati su D.

Lewis, B. Brower, M. Johnston, J. McDowell i D. Wiggins

- **Naturalizam**

Prikazat će se naturalističke kritike moralnog realizma (Harman, Mackie, Timmons) i naturalističke obrane moralnog realizma (u redukcionističkom i u neredukcionističkom obliku). Obraditi će se i tematike iz suvremenog neo-aristotelovskog naturalizma. Ponudit će se i rasprava o analogiji između epistemološkog naturalizma i moralnog naturalizma.

- **Kantovski prijedlozi**

Radi se o suvremenim prijedlozima koji naglašavaju važnost racionalnog rasuđivanja u području morala, kao i internalističkog pristupa motivaciji. Naglasak je na suvremenom razvoju kantovskih modela, u smjerovima jakog deduktivističkog programa, odnosno konstruktivističkog programa.

- **Fundacionalizam, koherentizam, kontekstualizam**

Prikazati će se klasične epistemološke metode s njihovom primjenom u području morala, prije svega Audiev fundacionalizam, te Danielsov i DePaulov koherentizam. Nakon prikaza teškoća primjena ovih metoda, prikazati će se kontekstualistički prijedlog, koji se pojavljuje i kao alternativa i kao nadopuna ovim metodama.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu studenti (doktorandi) će moći:

1. informirano i kritički raspravljati o vodećih suvremenim pozicijama i teorijskim pitanjima koja su vezana uz moral, njegovo podrijetlo, tipove moralnih iskaza, te implikacijama koje metaetika ima na normativnu etiku;
2. služiti se složenom, usko specijaliziranom i zahtjevnom znanstvenom literaturom;
3. samostalno evaluirati postojeće pozicije, stvarati argumente i pronalaziti protuprimjere kako bi podržali ili kritizirali neku od teza ili pozicija;
4. napisati originalni znanstveni rad iz tematskih područja koja pokriva kolegij;
5. primijeniti znanja i spoznaje iz područja etike na filozofske rasprave u drugim disciplinama, kao i na znanstvene rasprave unutar drugih područja i polja.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,0	0
Aktivnost na nastavi	1,0	10
Kontinuirana provjera znanja (seminarski rad)	5,0	90
ZAVRŠNI ISPIT	-	-
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. Sinnott-Armstrong, W., Timmons, M. (ur.), *Moral Knowledge? New Readings in Moral Epistemology*, Oxford University Press, 1996.

2. Sayre-McCord, G. (ur.), *Essays on Moral Realism*, Cornell University Press, 1988.

IZBORNA LITERATURA

1. Dancy, J., *Ethics without Principles*, Oxford University Press, 2004.

2. DePaul, M, Zagzebski, L. (ur.), *Intellectual Virtue. Perspectives from Ethics and Epistemology*, Clarendon Press, 2003.

3. Korsgaard, C.M., *Creating the Kingdom of Ends*, Cambridge University Press, 1996.

4. McDowell, J., *Mind, Value and Reality*, Harvard University Press, 1998.

5. Schafer-Landau, R., *Moral Realism. A Defence*, Oxford University Press, 2003.

6. Stratton-Lake, P. (ur.), *Ethical Intuitionism*, Clarendon Press, 2002.

7. A. Gibbard, *Wise Choices, Apt Feelings*, Harvard University Press, 1990.

8. Timmons, M., *Morality without Foundations*, Oxford University Press, 1999.

9. D. Wiggins, *Needs, Values and Truth*, Blackwell, 1987.

10. Williams, B., *Ethics and the Limits of Philosophy*, Harvard University Press, 1985.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u njezinom izvođenju kroz pitanja pojašnjenja, prigovore i komentare. Student je zadovoljio redovito pohađanje nastave ako je prisustvovao na 70% održanih predavanja i seminara. U iznimnim okolnostima, kada student iz opravdanih razloga nije pohađao nastavu u dovoljnoj mjeri, nastavnik može studentu dati dodatne zadatke kako bi nadoknadio propušteni angažman oko pohađana nastave, te mogao ispuniti obavezu nužnu za polaganje kolegija.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmena i pismena priopćenja na nastavi, oglasna ploča, web-stranice, Merlin, email

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, elektronička pošta, Skype, MS Teams, Zoom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolegij nema završni ispit. Svi se bodovi prikupljaju tijekom nastave.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Studenti koji nisu sigurni kada i kako ispravno navesti izvor pozvani su da se jave nastavniku putem elektroničke pošte ili na konzultacijama.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljećni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1. termin (3P)	Uvod u kolegij, podjela između kognitivističkih i ne-kognitivističkih pozicija
2. termin (4P)	Intuicionizam i naturalizam
3. termin (4P)	Emotivizam i preskriptivizam
4. termin (4P)	Fundacionalizam, koherentizam, kontekstualizam
5. termin (4S)	Izlaganje studentskih seminara na teme po vlastitom izboru (unutar tema koje pokriva kolegij)
6. termin (4S)	Izlaganje studentskih seminara na teme po vlastitom izboru (unutar tema koje pokriva kolegij)
7. termin (4S)	Izlaganje studentskih seminara na teme po vlastitom izboru (unutar tema koje pokriva kolegij)
8. termin (3S)	Završna rasprava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.	1-8	Poučavanje frontalnom nastavom, seminarska izlaganja studenata, sudjelovanje u raspravama	Aktivnost na nastavi Seminarski rad
2.	5-8	Izrada i izlaganje seminarskog rada, konzultacije	Seminarski rad
3.	5-8	Pisanje seminarskog rada, sudjelovanje u raspravama nakon izlaganja drugih kolega	Aktivnost na nastavi Seminarski rad

4.	5-8	Izrada seminarskog rada, konzultacije, priprema izlaganja rada i modificiranje rada prema komentarima i kritikama nastavnika i kolega	Seminarski rad
5.	1-8	Poučavanje frontalnom nastavom, seminarska izlaganja studenata, sudjelovanje u raspravama	Aktivnost na nastavi

SYLLABUS

KEY INFORMATION ABOUT THE COURSE	
Course title	Moral Reality
Study programme	Postgraduate University Study Philosophy and Modernity
Semester	
Academic year	2023./2024.
ECTS credits	7
Contact hours (Lectures + Seminars + Practical work)	15+0+15
Time and venue of classes	
Language of instruction	Croatian or English
Course instructor	Asst. Prof. Ivan Cerovac, PhD
Office number	F-424
Office hours	Tuesday from 2:00 PM to 2:45 PM
Phone	+385 51 265 646
Email	icerovac@uniri.hr
I. DETAILED COURSE DESCRIPTION	
COURSE OVERVIEW	
<p>The course deals with metaethical debates and their applications to normative ethics.</p> <p>Division between cognitivist and non-cognitivist positions</p> <p>Semantic analysis of moral discourse, based on classical cognitivist and non-cognitivist positions, but by addressing more contemporary authors.</p> <p>Intuitionism</p> <p>Contemporary interpretations of intuitionism that revitalize this position, with a special focus on authors like R. Audi and J. Dancy.</p> <p>Emotivism</p> <p>Assuming knowledge of classical emotivism from the early decades of the past century (Ayer, Stevenson), the discussion will concern more contemporary proposals (e.g., A. Gibbard), with a distinction between emotivism as a semantic theory and emotivism as a cognitive theory (e.g., J. D'Arms and D. Jacobson).</p> <p>Prescriptivism</p>	

A critical examination of R.M. Hare's proposal, as a paradigmatic author for the universalist and anti-cognitivist position in ethics, primarily concerning contemporary and current criticisms of denying universalism as an approach to the model of moral reasoning and criticisms of the possibility of offering a radical anti-cognitivist position.

Analogy with secondary properties

Consideration of a proposal that establishes an analogy between moral properties and secondary properties within a naturalistic and normativistic framework.

Naturalism

Presentation of naturalistic critiques of moral realism (Harman, Mackie, Timmons) and naturalistic defenses of moral realism (in both reductionist and non-reductionist forms). Themes from contemporary neo-Aristotelian naturalism will also be addressed, along with a discussion of the analogy between epistemological naturalism and moral naturalism.

Kantian Proposals

These are contemporary proposals that emphasize the importance of rational deliberation in the moral domain, as well as an internalist approach to motivation. The emphasis is on the modern development of Kantian models in the direction of a strong deductivist program and a constructivist program.

Foundationalism, Coherentism, Contextualism

Presentation of classical epistemological methods with their application in the moral domain, primarily Audie's foundationalism, as well as Danielson's and DePaul's coherentism. After presenting the difficulties of applying these methods, a contextualist proposal will be presented, which appears both as an alternative and as a complement to these methods.

EXPECTED LEARNING OUTCOMES

After completing the course requirements, students (doctoral candidates) will be able to:

1. Engage in informed and critical discussions about leading contemporary positions and theoretical questions related to morality, its origins, types of moral statements, and the implications that metaethics has on normative ethics.
2. Utilize complex, highly specialized, and demanding scholarly literature.
3. Independently evaluate existing positions, construct arguments, and find counterexamples to support or critique a thesis or position.
4. Write an original research paper in the thematic areas covered by the course.
5. Apply knowledge and insights from the field of ethics to philosophical discussions in other disciplines, as well as to scholarly discussions within other fields and domains.

WAYS IN WHICH THE COURSE IS DELIVERED (mark with 'X')

Lectures	Seminars	Practical work	Independent work
X	X		
Fieldwork	Laboratory work	Mentoring	Other

II. COURSE EVALUATION AND GRADING CRITERIA

ASSESSMENT COMPONENT	ECTS CREDIT ALLOCATION	MAXIMUM POINTS (% OF TOTAL)
Class attendance	1,0	0
Class participation	1,0	10

Project-based assessment	5,0	90
Final exam	-	-
TOTAL	7,0	100

Final grades will be determined as follows:

GRADE	UNDEGRADUATE AND GRADUATE PROGRAMMES
5 (A)	90 – 100 % points
4 (B)	75 – 89.9 % points
3 (C)	60 – 74.9 % points
2 (D)	50 – 59.9 % points
1 (F)	0 – 49.9 % points

III. READING

MANDATORY READING

1. Sinnott-Armstrong, Walter, and Mark Timmons, eds. *Moral Knowledge? New Readings in Moral Epistemology*. Oxford University Press, 1996.
2. Sayre-McCord, Geoffrey, ed. *Essays on Moral Realism*. Cornell University Press, 1988.

RECOMMENDED FURTHER READING

1. Dancy, Jonathan. *Ethics without Principles*. Oxford University Press, 2004.
2. DePaul, Michael, and Linda Zagzebski, eds. *Intellectual Virtue: Perspectives from Ethics and Epistemology*. Clarendon Press, 2003.
3. Korsgaard, Christine M. *Creating the Kingdom of Ends*. Cambridge University Press, 1996.
4. McDowell, John. *Mind, Value, and Reality*. Harvard University Press, 1998.
5. Schafer-Landau, Russ. *Moral Realism: A Defense*. Oxford University Press, 2003.
6. Stratton-Lake, Philip, ed. *Ethical Intuitionism*. Clarendon Press, 2002.
7. Gibbard, Allan. *Wise Choices, Apt Feelings*. Harvard University Press, 1990.
8. Timmons, Mark. *Morality without Foundations*. Oxford University Press, 1999.
9. Wiggins, David. *Needs, Values, and Truth*. Blackwell, 1987.
10. Williams, Bernard. *Ethics and the Limits of Philosophy*. Harvard University Press, 1985.

IV. ADDITIONAL INFORMATION

ATTENDANCE

Attendance is mandatory. Students are allowed to miss no more than 30% of all classes without penalty.

WAYS IN WHICH STUDENTS WILL BE NOTIFIED ABOUT THIS COURSE

Oral and written announcements during classes, bulletin board, websites, Merlin, email

WAYS IN WHICH STUDENTS CAN COMMUNICATE WITH COURSE INSTRUCTORS

Consultations, email, Skype, MS Teams, Zoom

INFORMATION ABOUT THE FINAL EXAM

Course without a final exam:

Throughout the course, students need to acquire the appropriate number of grade points through various forms of continuous monitoring and evaluation.

OTHER RELEVANT INFORMATION

Academic honesty

Any use of texts or other types of work by another author, as well as the use of ChatGPT or other tools whose function is based on AI technology, without a clear and unambiguous citation of the source is considered a violation of academic integrity principles, and is a serious offence regulated by the Ordinance on Student Responsibilities.

EXAM DATES

Winter

Spring supplementary	
Summer	
Autumn supplementary	
V. COURSE OUTLINE	
DATE	TOPIC
Week 1	Introduction to the Course Division between Cognitive and Non-Cognitive Positions
Week 2	Intuitionism and Naturalism
Week 3	Emotivism and Prescriptivism
Week 4	Foundationalism, Coherentism, Contextualism
Week 5	Student Seminars
Week 6	Student Seminars
Week 7	Student Seminars
Week 8	Final Discussion

VI. CONSTRUCTIVE ALIGNMENT			
LEARNING OUTCOMES	CONTENT	TEACHING AND LEARNING ACTIVITIES	ASSESSMENT TASKS
1st	1-8	Frontal teaching, students presenting their seminars and participating in discussions	Class participation Project-based assessment
2nd	5-8	Students writing and presenting their seminars, consultations	Project-based assessment
3rd	5-8	Students writing and presenting their seminars, participating in discussions with their colleagues	Class participation Project-based assessment
4th	5-8	Students writing and presenting their seminars, consultations, modifying the seminar following the comments and critiques provided by the tutor and other students	Project-based assessment
5th	1-8	Frontal teaching, students presenting their seminars and participating in discussions	Class participation

SYLLABUS

KEY INFORMATION ABOUT THE COURSE	
Course title	Metaphilosophy: the philosophy of philosophy (Metafilozofija: filozofija o filozofiji)
Study programme	Doctoral programme Philosophy and Contemporaneity
Semester	I, III
Academic year	2023-2024
ECTS credits	7
Contact hours (Lectures + Seminars + Practical work)	15+15+0
Time and venue of classes	To be agreed with students
Language of instruction	English
Course instructor	Prof. Luca Malatesti
Office number	422
Office hours	Wednesdays 10:00-11:00
Phone	051 265 650
Email	lmalatesti@ffri.uniri.hr
VII. DETAILED COURSE DESCRIPTION	
COURSE OVERVIEW	
<p>Metaphilosophy is the philosophical reflection on philosophy. Besides informing you about the principal problems, positions and arguments in this discipline, the aim of the course is to enable you to think about the conception of philosophy that will guide your work in your doctoral dissertation.</p> <p>In this course we will touch upon some representative portions of contemporary metaphilosophical debates. We will thus consider the following questions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is philosophy? • What philosophy should be? • What is the relation of philosophy with science and the humanities? • What is relation between analytic and continental philosophy? • What is philosophy good for? • What is good philosophy? 	
EXPECTED LEARNING OUTCOMES	
<p>The course aims at promoting your knowledge of the following notions relative to the topics covered in the lectures (for more details, please see section VII. below): philosophers, views, concepts, arguments. Specifically, the course aims at promoting the following capacities:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Philosophers</i>: capacity to associate them to the specific views, arguments, concepts in metaphilosophy that are considered in the course. Some (rough) idea of when and where they proposed these views or arguments. • <i>Views</i>: ability to state in a concise, clear, and rigorous way the specific problem they aim to solve and their main theses. • <i>Concepts</i>: ability to define or characterize them in a concise, clear, and rigorous ways and give appropriate examples. • <i>Arguments</i> (for a solution of a philosophical problem, objections, and replies): Ability to present their structure, clarify their premises and their conclusion. Ability to assess their validity (whether they logically lead to their conclusion) and soundness (if they are valid, whether their premises are true). This assessment does not necessarily require the students' capacity to offer original lines of thought. An intelligent and reasoned use of what they take to be the strongest objections in the assigned core readings is enough. Selecting the appropriate objections to the different arguments and views will require thinking about the relations between topics that were discussed in different seminars. 	

- *Personal view*: Ability to formulate, justify and defend against objections a personal view on the problems of the nature, aims, and methods of philosophy.

WAYS IN WHICH THE COURSE IS DELIVERED (mark with 'X')

Lectures	Seminars	Practical work	Independent work
x	x		x
Fieldwork	Laboratory work	Mentoring	Other

VIII. COURSE EVALUATION AND GRADING CRITERIA

ASSESSMENT COMPONENT	ECTS CREDIT ALLOCATION	MAXIMUM POINTS (% OF TOTAL)
Class active participation	2	
Seminar presentation	2	30%
Essay	3	70%
TOTAL	7	100%

Final grades will be determined as follows:

GRADE	UNDEGRADUATE AND GRADUATE PROGRAMMES
5 (A)	90 – 100 % points
4 (B)	75 – 89.9 % points
3 (C)	60 – 74.9 % points
2 (D)	50 – 59.9 % points
1 (F)	0 – 49.9 % points

IX. READING

MANDATORY READING

Overgaard, S., Gilbert, P., & Burwood, S. (2013). *An Introduction to Metaphilosophy*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139018043>

RECOMMENDED FURTHER READING

Braver, L. (2011). Analyzing Heidegger: A history of analytic reactions to Heidegger. In D. O. Dahlstrom (Ed.), *Interpreting Heidegger* (pp. 235–255). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511974465.013>

Cooper, D. E. (2009). Visions of philosophy. *Royal Institute of Philosophy Supplement*, 65, 1–13. <https://doi.org/10.1017/S1358246109990026>

Dennett, D. C. (2003). Who's on first? Heterophenomenology explained. *Journal of Consciousness Studies*, 10(9–10), 19–30.

Dotson, K. (2013). How is this paper philosophy? *Comparative Philosophy*, 3(1), 3–29.

Gallagher, S. (2022). *Phenomenology* (2nd ed). Palgrave Macmillan.

Habermas, J. (2005). Richard Rorty's pragmatic turn. In J. Medina & D. Wood (Eds.), *Truth* (pp. 109–129). Blackwell Publishing. <https://doi.org/10.1002/9780470776407.ch8>

Isaac, M. G., Koch, S., & Nefdt, R. (2022). Conceptual engineering: A road map to practice. *Philosophy Compass*. <https://doi.org/10.1111/phc3.12879>

Kitcher, P. (2011). Philosophy inside out. *Metaphilosophy*, 42(3), 248–260. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9973.2011.01684.x>

Levy, N. (2003). Analytic and continental philosophy: Explaining the differences. *Metaphilosophy*, 34(3), 284–304.

Moran, D. (2000). *Introduction to phenomenology*. Routledge.

Rorty, R. (2001). The decline of redemptive truth and the rise of a literary culture: the way the western intellectuals went. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai - Studia Europaea*, 46(1), 19–36.

Williams, B. (2000). Philosophy as a humanistic discipline. *Philosophy*, 75(4), 477–496. <https://doi.org/10.1017/S0031819100000632>

Zahavi, D. (2007). Killing the straw man: Dennett and phenomenology. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 6(1–2), 21–43. <https://doi.org/10.1007/s11097-006-9038-7>

X. ADDITIONAL INFORMATION

ATTENDANCE

Attendance is mandatory. Students are allowed to miss no more than 30% of all classes without penalty.

WAYS IN WHICH STUDENTS WILL BE NOTIFIED ABOUT THIS COURSE

Email forum in the Merlin e-course associated to this course.

WAYS IN WHICH STUDENTS CAN COMMUNICATE WITH COURSE INSTRUCTORS

By email.

INFORMATION ABOUT THE FINAL EXAM

The course does not have a final exam.

OTHER RELEVANT INFORMATION

Academic honesty

Any use of texts or other types of work by another author, as well as the use of ChatGPT or other tools whose function is based on AI technology, without a clear and unambiguous citation of the source is considered a violation of academic integrity principles, and is a serious offence regulated by the Ordinance on Student Responsibilities.

EXAM DATES

No final exams.

XI. COURSE OUTLINE

DATE	TOPIC
Week 1	Presentation of the course, organisation of the reading tasks with students. Map of the core textbook: Overgaard et al., 2013, Chapter 1 + “warm up” activities.
Week 2	What is philosophy? Overgaard et al. 2013, Chapter 2.
Week 3	Philosophy, science, and the humanities Overgaard et al. 2013, Chapter 3. Optional readings: Dietrich, 2011; Nagel, 1954; Williams, 2000.
Week 4	The data of philosophical arguments Overgaard et al. 2013, Chapter 4. Optional readings: Dennett, 2003; Gallagher, 2022, Chapter 1; Isaac, Koch, & Nefdt 2022; Zahavi, 2007. Student presentation
Week 5	Analytical and continental philosophy Overgaard et al. 2013, Chapter 5 Optional readings: Braver, 2011; Levy, 2003; Moran, 2000. Student presentation
Week 6	Philosophy and the pursuit of truth. What is good philosophy 1? Overgaard et al. 2013, Chapter 6, 7 (Sections 1-2, pp. 162-168). Optional readings: Habermas, 2005; Rorty, 2001. Student presentation
Week 7	What is good philosophy 2? What good is philosophy? Overgaard et al. 2013, Chapter 7 (Sections 4-8), Chapter 8 Optional readings: Cooper, 2009; Dotson, 2013; Kitcher, 2011. Student presentation
Week 8	Students’ presentations of their essay outlines-drafts and discussion + further research + essay writing

XII. CONSTRUCTIVE ALIGNMENT

LEARNING OUTCOMES	CONTENT	TEACHING AND LEARNING ACTIVITIES	ASSESSMENT TASKS
Describe and evaluate the principal descriptive and prescriptive metaphilosophical positions	Philosophy as science, Philosophy as a foundation of science, Philosophy as a contribution to understanding, Philosophy as a human science, Philosophy as conceptual analysis, Philosophy as phenomenology, Philosophy as the activity of keeping conversations open between disciplines	Reading of the assigned and optional literature Seminar discussions	Essay seminar presentation
Elaborate, support, and defend from possible objections, a prescriptive position in metaphilosophy		Work in writing the essay	
Elaborate an account on how the metaphilosophical position above will be applied in your doctoral dissertation research			

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ontologija		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	II., IV..		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Boran Berčić		
	Kabinet	F-416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	u dogovoru s nastavnikom		
	Telefon		
	e-mail	boran.bercic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kriteriji postojanja: kauzalni kriterij postojanja, zaključak na najbolje objašnjenje, postojanje fizičkih predmeta, postojanje teorijskih entiteta, postojanje matematičkih predmeta, postojanje vrijednosti, nepostojeći predmeti, postojanje kao predikat.</p> <p>Kriteriji identiteta: dijakronijski i sinkronijski identitet, osobni identitet, identitet nacija i grupa, identitet mogućih entiteta (<i>possibilia</i>), identitet fiktivnih entiteta.</p> <p>Kategorijalna ontologija: ontološki status kategorija, jednkategorijalne i višekategorijalne ontologije, ontološki status supstancije, gole partikularije, univerzalije, činjenice, stanja stvari, događaji, ontološka analiza svijeta.</p> <p>Realizam i antirealizam: opći metafizički realizam i antirealizam, realizam i antirealizam u spedičnim domenama, <i>response-dependence</i>, subjektivno/objektivno, kategorička i dispozicijska svojstva.</p> <p>Mogući svjetovi: realizam u pogledu mogućih svjetova, kombinatorna teorija mogućnosti, aktualizam i posibilizam.</p> <p>Utemeljenje (<i>grounding</i>): kriteriji prioriteta i ontološka ovisnost, redukcionizam i antiredukcionizam.</p> <p>Metafizička objašnjenja: objašnjenja pozivanjem na odnos dijela i cjeline, eksplanatorna uloga univerzalija i drugih specifično filozofskih entiteta, odnos fizičke i ontološke analize.</p> <p>Metaontologija: metodološke pretpostavke ontološke analize.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> Razvijanje vještine analitičkog i kritičkog mišljenja o općenito ontološkim pitanjima Stjecanje primjerene razine spoznaja iz domene ontologije Usvajanje metodologije znanstvenog istraživanja i filozofskog promišljanja vezanog uz teme ontologije; upoznavanje strukture argumentacije i razvijanje sposobnosti i vještina suočavanja suprostavljenih stajališta Razvijanje sposobnosti analize i interpretacije izvorne literature Poticanje na kritičko mišljenje prakticiranjem problemskog pristupa, koncipiranje i razvijanje osobnih stajališta o pojedinim problemima, poticanje sposobnosti samostalnog rada i promišljanja problema Poticanje kreativne upotrebe stečenih spoznaja i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

		x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	2	25	
Esej	4	75	
ZAVRŠNI ISPIT	/	/	
UKUPNO	7	100	
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Postojanje</i>, antologija radova, ur. B. Berčić, skripta dostupna u skriptarnici fakulteta (Rudolf Carnap: "Empiricism, Semantics and Ontology"; Gilbert Harman: "Inference to the Best Explanation"; John Mackie: "The Subjectivity of Values"; Paul Benacerraf: "Mathematical Truth"; W.V.O. Quine: "On What There Is"; Terence Parsons: "Are There Nonexistent Objects?") - <i>Identity</i>, ur. Henry Harris, OUP, 2002. - <i>Universals and Property Instances</i>, John Bacon, Blackwell, 1995. - <i>Truth and Objectivity</i>, Crispin Wright, Harvard University Press, 1994. - <i>The Possible and the Actual</i>, ur. Michael Loux, Cornell University Press, 1980. - <i>Grounding, Fundamentality and Ultimate Explanations</i>, Ricki Bliss, CUP, 2024. - <i>Ontology and Metaontology</i>, Berto i Plebani, Bloomsbury, 2015. <p>(Poglavlja i članci koji će se detaljnije obrađivati bit će određeni u dogovoru sa studentima, ovisno o njihovom interesu.)</p>			
IZBORNA LITERATURA			
<ul style="list-style-type: none"> • Izborna literatura bit će određena u dogovoru sa studentima, ovisno o njihovom interesu. 			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Obavezno.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Email, konzultacije			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Konzultacije, email			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			
Ocjenjivanje studenata će se obaviti na temelju aktivnosti na nastavi i završnog eseja.			
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE			
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i			

nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Prolječni izvanredni	Prema dogovoru
Ljetni	Prema dogovoru
Jesenski izvanredni	Prema dogovoru

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Kriteriji postojanja
2.	Kriteriji identiteta
3.	Kategorijalna ontologija
4.	Realizam i antirealizam
5.	Mogući svjetovi
6.	Utemeljenje (<i>grounding</i>)
7.	Metafizička objašnjenja
8.	Metaontologija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne kriterije postojanja.	<i>Postojanje</i> reader	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju razlikovati, izložiti i koristiti osnovne kriterije identiteta.	Harris	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne alate suvremne ontološke analize.	Bacon	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti kriterije subjektivnosti i objektivnosti.	Wright	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne pozicije u raspravi oko mogućih svjetova i statusa modalnosti općenito.	Loux	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti ideju utemeljenja i ontološke ovisnosti.	Bliss	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	
Student će biti u stanju prepoznati, izložiti i koristiti osnovne pozicije u metaontologiji.	Berto i Plebani	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Projektno planiranje i znanstvena istraživanja		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	II, IV		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Marko Jurjako		
	Kabinet	422	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	u dogovoru s nastavnikom		
	Telefon		
	e-mail	mjurjako@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Cilj predmeta je upoznati doktorske studente s temeljnim vještinama koje su potrebne za organiziranje rada na doktorskoj disertaciji i razvoj akademske karijere. Ove vještine uključuju tri područja: 1. strategija publiciranja; 2. pisanje projektnih prijedloga i financiranje istraživanja; 3. upravljanje projektima (raspored i upravljanje vremenom za istraživanje i pisanje doktorske disertacije).			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški planirati svoju karijeru prema zahtjevima za napredovanje u nastavno-znanstvenim zvanjima u Hrvatskoj i inozemstvu. • Identificirati važnija tijela u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji koja financiraju istraživačke, edukativne i stručne projekte (uključujući istraživačke posjete, edukacije, konferencije, radionice, itd.) • Napisati prijedlog za financiranje istraživanja • Upravljeti procesom pisanja prijave i izrade doktorske disertacije 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja 1	1	25	

Kontinuirana provjera znanja 2	1	25
ZAVRŠNI ISPIT	4	50
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- European Commission. 2013. How to Apply for a Grant? *International Cooperation and Development – European Commission*. 18 July 2013.
https://ec.europa.eu/europeaid/funding/about-grants/how-apply-grant_en. (accessed 10.09.2019)
- Polese, A. 2018. *The SCOPUS Diaries and the (II)Logics of Academic Survival: A Short Guide to Design Your Own Strategy And Survive Bibliometrics, Conferences, and Unreal Expectations in Academia*. Auflage. Stuttgart: ibidem.

IZBORNA LITERATURA

- Bell, J. i Waters, S. 2018. *Doing Your Research Project: A Guide for First Time Researchers*. London: McGraw-Hill Education.
- Brewster Folsom, R. 2019. *How to Get Grant Money in the Humanities and Social Sciences*. Yale University Press.
- Jacobsen, J. M. i Kress, J. K. i Belcher, J. C. 2008. *From Idea to Funded Project: Grant Proposals for the Digital Age*. Westport, Conn.: Praeger.
- Semenza, G. i Colón, M. 2010. *The Graduate Study for the 21st Century: How to Build an Academic Career in the Humanities*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Prema dogovoru

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije, email	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljećni izvanredni	Prema dogovoru
Ljetni	Prema dogovoru
Jesenski izvanredni	Prema dogovoru
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Upoznavanje s relevantnim tijelima za financiranje znanstvenih projekata u Hrvatskoj i svijetu
2.	Vrste projekata i kontekst prijave
3.	Odabir institucija i fondova s obzirom na istraživačke potencijale i interese
4.	Strateško planiranje publikacija
5.	Doktorska disertacija kao projekt
6.	Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 1
7.	Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 2
8.	Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 3
9.	Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 4
10.	Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 5

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Strateški planirati svoju karijeru prema zahtjevima za napredovanje u nastavno-znanstvenim zvanjima u Hrvatskoj i inozemstvu.	Upoznavanje s relevantnim tijelima za financiranje znanstvenih projekata u Hrvatskoj i svijetu	predavanje	Kontinuirana provjera znanja 1
Identificirati važnija tijela u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji koja financiraju istraživačke,	Vrste projekata i kontekst prijave; Odabir institucija i fondova s obzirom na	Predavanje; rad na tekstu	Kontinuirana provjera znanja 2

edukativne i stručne projekte (uključujući istraživačke posjete, edukacije, konferencije, radionice, itd.)	istraživačke potencijale i interese		
Napisati prijedlog za financiranje istraživanja	Strateško planiranje publikacija; Doktorska disertacija kao projekt	Predavanje; istraživanje relevantne literature; studenti pišu projektne prijave	Ispit
Upravlјati procesom pisanja prijave i izrade doktorske disertacije	Doktorska disertacija kao projekt; Planiranje projekta (uključujući i izradu doktorske disertacije) seminar 1, 2, 3, 4, 5	Istraživanje relevantne literature; studenti pišu projektne prijave	Ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Socijalna filozofija
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“
Semestar	II., IV.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Petar Bojanić
	Kabinet
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dogovor
	Telefon
	0911454541
	e-mail
	bojanicp@gmail.com petar.bojanic@cas.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. Kritička teorija</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Frakfurtska škola i predstavnici: M. Horkheimer, T. Adorno, H. Marcuse, J. Habermas ▪ emancipatorska uloga filozofije (kao istraživanja društva) ▪ demokracija kao praktični cilj kritike: od ideologije do socijalnih činjenica (Habermas o politici i delibarativnoj/diskurzivnoj racionalnosti) ▪ Kritička teorija, pragmatička epistemologija i društvene znanosti ▪ društveno istraživanje kao praktično znanje ▪ društvene činjenice, normativni ideali i multiperspektivna teorija (pluralizam, globalizam) <p>2. Socijalna ontologija</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analiza temeljnih struktura društvenog svijeta i njihov ontološki status (uzročna moć društvenih entiteta) ▪ kolektivna intencionalnost, kolektivne emocije, kolektivno zaključivanje, kolektivna (grupna) solidarnost ▪ kolektivni identiteti i kolektivna akcija (odgovornost) ▪ društvene institucije, društvene norme, namjeravane i ne-namjeravane posljedice institucionalnih organizacija <p>3. Djelovanje, teorije akcije (<i>agency</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ socijalna struktura i kolektivno/individualno djelovanje (G.W.F. Hegel. K. Marx) ▪ donošenje odluka i (i)racionalni izbor (bihevioralna ekonomija) ▪ epistemičko, moralno, političko djelovanje i odgovornost ▪ govorni činovi ▪ uračunljivost (<i>accountability</i>) ▪ <i>Vita activa</i>: rad, posao, djelovanje i <i>Vita contemplativa</i> (mišljejnje, želje, sudovi) (K. Marx, J. Habermas, H. Arendt) <p>4. Autoriteti i povjerenje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ legitimitet vlasti i vrste autoriteta (M. Weber: racionalni, tradicionalni, karizmatični) ▪ politički autoriteti, epistemički autoriteti (kognitivni autoriteti), religijski autoriteti	

- socijalni pokreti i revolucije, politički anarhizam, autoritarizam (prinuda, sila, moć, društveni neposluš, protesti)
- porijeklo totalitarizma i banalnost zla (H. Arendt)
- povjerenje u epistemičke i političke autoritete (autonomija, egalitarizam, epistemički egoizam)

5. Situacionizam

- univerzalizam vs. kontekstualizam, partikularizam, lokalizam, situacionizam
- situacijska etika i moralni karakter
- teorije ličnosti, situacijska psihologija i teorije vrijednosti (vrlina)
- ljudsko ponašanje i društvena situacija (psihologija mase, Millgramov eksperiment, Zimbardov eksperiment i dr.)
- situacija, racionalnost i iracionalnost

6. Ideologije, zakon, vlast

- sustavi političkih ideja i političkih vjerovanja (liberalne, konzervativne, fašističke, komunističke i dr.)
- liberalne i radikalne koncepcije o ideologiji
- ideologija, znanost, manipulacija
- ideologija, izvori zakona i pravni akti
- ideologija i pravednost
- posebne političke i epistemološke ideologije (obrazovanje, javno zdravstvo, ekonomija, imigracija, okoliš i dr.)

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- ☑ Stjecanje primjerene razine spoznaja iz domene socijalne filozofije
- ☑ Usvajanje metodologije znanstvenog istraživanja i filozofskog promišljanja vezanog uz teme socijalne epistemologije; socijalne ontologije, teorije socijalne grupe, teorije institucije; upoznavanje strukture argumentacije i razvijanje sposobnosti i vještina suočavanja suprotstavljenih stajališta
- ☑ Razvijanje sposobnosti analize i interpretacije izvorne literature
- ☑ Poticanje na kritičko mišljenje prakticiranjem problemskog pristupa, koncipiranje i razvijanje osobnih stajališta o pojedinim problemima, poticanje sposobnosti samostalnog rada i promišljanja problema
- ☑ Poticanje kreativne upotrebe stečenih spoznaja i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	4	75
Esej	1	25
ZAVRŠNI ISPIT	/	/
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Arendt, H., 1958., *The Human Condition*. University of Chicago Press, Chicago, Illinois.
2. Bohman, J., 1991. *New Philosophy of Social Science: Problems of Indeterminacy*, Cambridge: MIT Press.
3. Habermas, J., 1996., *Between Facts and Norms*, Cambridge: MIT Press.
4. Searle, John, 1995, *The Construction of Social Reality*, London: Penguin.
5. Searle, John, 2010, *Making the Social World: The Structure of Human Civilization*, Oxford: Oxford University Press
6. Tuomela, R., 2002., *The Philosophy of Social Practices: A Collective Acceptance View*, Cambridge: Cambridge University Press
7. Weber, M., 1949., *The Methodology of the Social Sciences*, Glencoe, Illinois: Free Press. Wolff, J., 2002., *Why Read Marx Today?*, Oxford University Press, Oxford, 2002.

IZBORNA LITERATURA

1. Austin, J., L., 1962, *How to Do Things with Words* trans. Ben Brewster, Oxford: Oxford University Press.
2. Bohman, J., 1996. *Public Deliberation: Pluralism, Complexity and Democracy*, Cambridge: MIT Press.
3. Bratman, M., 1987., *Intentions, Plans and Practical Reason*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
4. Durkheim, E., 1992., *Professional Ethics and Civic Morals*, C. Brookfield (tr.), London: Routledge.
5. Elster, J., 1989., *Nuts and Bolts for the Social Sciences*, Cambridge: Cambridge University Press.
6. Feinberg, J., 1988., *Harmless Wrongdoing*, Oxford University Press, Oxford.
7. French, P., 1984., *Collective and Corporate Responsibility*, New York: Columbia University Press
8. Gilbert, M., 1989., *On Social Facts*, Princeton: Princeton University Press.
9. Miller, S., 2001., *Social Action: A Teleological Account*, New York: Cambridge University Press
10. Parsons, T., 1968., *The Structure of Social Action*, New York: Free Press.
11. Taylor, C., 1985., *Philosophy and the Human Sciences: Philosophical Papers 2*, Cambridge: Cambridge University Press

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

dogovor

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Email, konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Ocjenjivanje studenata će se obaviti na temelju aktivnosti na nastavi i završnog eseja	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljećni izvanredni	dogovor
Ljetni	dogovor
Jesenski izvanredni	dogovor
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Individualno i socijalno
2.	Socijalna grupa
3.	Socijalni akti, fakti; obaveze i odgovornosti
4.	Projektni um i planski um
5.	Teorija institucije

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje	Socijalne teorije i teorije socijalnog	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje teorija socijalne grupe	Mauss, Gierke, Gurwitsch, Simmel	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje socijalne ontologije	Tuomela, Searle, Gilbert, Schmid	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje teorija institucije	Searle, Bratman,	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja
Student će biti u stanju izložiti i koristiti osnovne ideje o socijalnom projektu i planiranju	Bratman, Betzler	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na raspravi, izlaganja studenata	Ocjena izlaganja i kontinuirana provjera znanja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Spoznaja i društvo
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“
Semestar	II., IV.
Akadska godina	2023/24
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijic Samaržija
Kabinet	417
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	Prema dogovoru
Telefon	265641
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	
Telefon	
e-mail	
Suradnica na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
1. Socijalna epistemologija	
- uloga društva i spoznaja: povijesni pregled (Platon, Aristotel, F. Bacon, J.Locke, R.Descartes, D.Hume, T. Reid, G. Vico, J.J. Rousseau, K. Marx, E. Durkheim i dr.)	
- socijalni konstruktivizam i socijalna epistemologija	
- socijalni konstruktivizam: Strogi program edinburške škole (D. Bloor, B.Barnes, S .Shapin i dr.); postmodernizam (M. Foucault) ; L. Witgenstein; C.S. Peirce; feministička epistemologija; S. Latour; T. Kuhn; N. Goodman; R.W.Quine; A.I. Goldman; P. Kithcer, H. Kornblith; R. Rorty i smrt epistemologije; epistemološki komunitarizam (M. Kusch)	

- Popperov treći svijet
- metodološki individualizam i kolektivizam
- individualna i socijalna epistemologija
- naturalistička epistemologija i socijalna epistemologija
- instrumentalizam, relativizam i istina (M. Williams, P. Moser, R. Rorty)
- društvena povijest istine

2. Svjedočanstvo (komunikacija)

- Epistemologija svjedočanstva i povjerenje: status svjedočanstva kao prezervativnog izvora znanja, opravdanje vjerovanja stečenih putem svjedočanstva; svjedočanstvo i ostali izvori znanja (R. Audi)
- Povijesni pregled problema (Platon, R. Descartes, J. Locke, D. Hume, T. Reid i dr.)
- Redukcionizam i anti-redukcionizam (D. Hume, Th. Reid, C.A.J. Coady, P. Graham, T. Burge, P. Faulkner i dr.)
- Evidencijalizam i anti-evidencijalizam u pogledu svjedočanstva (J. Adler)
- Epistemološka podjela rada (organizacija spoznajnog posla); epistemološka kooperacija i povjerenje; problem prenošenja znanja, stručnjaci (Ph. Kitcher, A.I. Goldman)
- Teorije osobnosti i situacijska psihologija (G. Harman, J. Doris, S. Stich)
- Povjerenje i demokracija; povjerenje i poslovanje (D. Gambetta, R. Hardin)

3. Prakse formiranja vjerovanja i društvo

- Prakse formiranja vjerovanja i društvo: konsenzus, stručnjaci, veritizam (A. I. Goldman)
- Konsenzus i konsenzualistička teorija opravdanja u socijalnoj epistemologiji; zdravorazumski konsenzus i racionalni konsenzus (K. Lehrer i C. Wagner); konsenzualizam i koherentizam
- Stručnjaci i ekspertistička teorija opravdanja u socijalnoj epistemologiji; ekspertizam i fundacionalizam (G. Pappas)
- Veritizam kao teorija opravdanja u socijalnoj epistemologiji (A.I. Goldman); veritizam i relijabilizam
- Argumentacija: monološka i dijaloška argumentacija; istina utemeljena na dokazima i kulturalna klima argumentacije; greške i dobra argumentacija; alternativni pristupi argumentaciji (A. I. Goldman)

4. Znanje u društvu: posebne domene

- Znanost: znanost kao konvencija; političko-militaristički prikaz znanosti, teorijska ovisnost opažanja, neodređenost znanstvenih teorija itd.
- Tehnologija: tehnologija i znanje, komunikacija računalima
- Zakon: istina i zakonska regulativa; svjedočenja stručnjaka, otkrivanje i tajnost, sustav porote i pravila isključivanje i dr.
- Demokracija: znanje i narav glasovanja, znanje i informiranost glasačkog tijela, demokratska vrijednost znanja glasačkog tijela, demokracija i mediji i dr.
- Obrazovanje: ciljevi, metode i interesi obrazovanja i istina, kritičko mišljenje, povjerenje i pedagogija, kulturalni sadržaj i epistemički autoriteti i dr.

- Razvijanje vještine analitičkog i kritičkog mišljenja o općenito epistemološkim pitanjima
- Stjecanje primjerene razine spoznaja iz domene socijalne epistemologije
- Usvajanje metodologije znanstvenog istraživanja i filozofskog promišljanja vezanog uz teme socijalne epistemologije; upoznavanje strukture argumentacije i razvijanje sposobnosti i vještina suočavanja suprotstavljenih stajališta
- Razvijanje sposobnosti analize i interpretacije izvorne literature
- Poticanje na kritičko mišljenje prakticiranjem problemskog pristupa, koncipiranje i razvijanje osobnih stajališta o pojedinim problemima, poticanje sposobnosti samostalnog rada i promišljanja problema
- Poticanje kreativne upotrebe stečenih spoznaja i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	20
Kontinuirana provjera znanja 2 (esej)	5	80
ZAVRŠNI ISPIT		
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Prijic –Samaržija, S., Društvo i spoznaja, Zagreb, Kruzak, 1995.
2. Schmitt, F.F., (ur.) Socializing Epistemology, Lanham, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., 1994

3. Goldman, A.I., Knowledge in a Social World, Oxford, Oxford University Press, 1999.
4. Coady, C.A.J., Testimony: A Philosophical Study, Oxford, Clarendon Press, 1992.
5. Adler, J. Belief's own Ethics, Cambridge, Mass., A Bradford Book, MIT Press, 2002
6. Matilal, B.K. i Chakrabarti, A. (1994), Knowing from Words, ur. Dordrecht, Kluwer Academic Publishers.
7. Wittgenstein, L., (1969), On Certainty, New York, Harper
8. Popper, K., (1972), Objective Knowledge, Oxford, Clarendon Press
9. Rorty, R., (1979), Philosophy and the Mirror of Nature, Princeton, NJ: Princeton University Press

IZBORNA LITERATURA

1. Aristotel, Politika, Beograd, Kultura, 1960.
2. Barnes, B., i Bloor, D., "Relativism, Rationalism and the Sociology of Knowledge", u M. Hollis i S. Likes (ur.) , Rationality and Relativism, Oxford, B.Blackwell, 1982.
3. Barnes, B., Scientific Knowledge and Sociological Theory, London, Rauledge and Kegan Paul, 1974.
4. Bender, J.W., (ur) , The Current State of the Coherence Theory, Dordrecht, Kluwer Academic Publishers, 1989.
5. Bloor, D., (1981) , "The Strenght of Strong Programme", Philosophy of Social Science, br. 1.1
6. Bloor, D., (1983) , L. Wittgenstein. A Social Theory of Knowledge, London, Macmillan Press.
7. BonJour, L., (1985) , The Structure of Empirical Knowledge, Cambridge, Mass., Harward University Press.
8. Dancy, J., (1990) , An Introduction to Contemporary Epistemology, Blackwell.
9. Fricker, E., (1987) , "The Epistemology of Testimony", Aristotelian Society Supplementary, Vol. LXI.
10. Fricker, E. (1995) , "Telling and Trusting: Reductionism and Anti-Reductionism in the Epistemology of Testimony", Mind, Vol. 104. br. 414.
11. Goldman, A.I., (1986) , "The Cognitive and Social Sides of Epistemology", u A.Fine i P.Machamer, izd., Philosophy of Science Association, Vol. 2.
12. Goldman, A.I., (1987) , "Foundations of Social Epistemics", Sythese, br. 73.
13. Hardwig, J., "Epistemic dependence" Journal of Philosophy, No. 82, 1985
14. Hardwig, J., ""The Role of Trust in Knowledge", Journal of Philosophy, No. 88, 1991.
15. Hume, D., (1748/1962) , An Enquiry Concerning the Human Understanding, Oxford, ur. L.A. Selby-Bigge, Clarendon Press.
16. Hume, D. Of Miracles, Open Court, La Salle, Illinois, ur. Anthony, Flew , (izd.) 1987.
17. Kitcher, P., (1990) , "The Division of Cognitive Labour", The Journal of Philosophy, Vol. LXXXVII, br. 1.
18. Lehrer, K., i Wagner, C., (1981), Rational Consensus in Science and Society, Dordrecht, Reidel Publishing Company.
19. Lewis, C.I., "The Bases of Empirical Knowledge", u Empirical Knowledge, ur. Chisholm, R.M. i Schwartz, R.J., New Jersey, Englewood Cliffs, 1973.
20. Locke, J., An Essay concerning Human Understanding, ur. J.W. Yolton, London, 1965.

21. Moore, G. E., "The Defence of Common Sense", London, Contemporary British Philosophy, 1925.
22. Moser, P. K., (1985), Empirical Justification, Dordrecht, D. Reidel Publishing Company.
23. Pettit, P. (1993), Common Mind, Oxford, Oxford University Press.
24. Plantinga, A., (1994), Warrant and Proper Function, Oxford, Oxford University Press.
25. Platon, Fileb i Teetet, Zagreb, Naprijed, 1979.
26. Platon, Menon, Beograd, BIGZ, 1970.
27. Pollock, J., (1974), Knowledge and Justification, Princeton, Princeton University Press;
28. Popper, K.R., (1972) , "Epistemology Without a Knowing Subject", u Objective Knowledge, Oxford, Oxford University Press.
29. Quine, W.V., (1969) ,Ontological Relativity and Other Essays, New York, Columbia University Press.
30. Reid, T., Inquiry and Essays, ur. R. E. Beanblossom i K. Lehrer, Hacket Publishing Company, Indianapolis, 1983.
31. Sosa, E., (1991) , Knowledge in Perspective, Cambridge, Cambridge University Press.
32. Wittgenstain, L., Filozofska istraživanja, Beograd, Nolit, 1980.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati ću se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija isključivo ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski

Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave

Prolječni izvanredni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
Ljetni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
Jesenski izvanredni	Ocjena se dobiva na temelju eseja kojeg student ili studentica može predati u bilo kom trenutku nakon kraja nastave
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
U skladu s rasporedom	Teorije političkog legitimiteta
	Socijalizacija epistemologije
	Spoznaja u društvu
	Svjedočanstvo
	Etika vjerojavnja
	Spoznaja iz govora
	O izvjesnosti
	Objektivna spoznaja
	Filozofija i ogledalo prirode
	Racionalnost i ogledalo prirode
	Koherentizam
	Epistemologija svjedočanstva
	Epistemološka ovisnost
	Racionalni konsenzus
	Ontološka relativnost

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o socijalnoj epistemologiji	-individualna i društvena spoznaja	- predavanja - diskusije	- sudjelovanje u raspravi - završni esej
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	-individualna i društvena spoznaja	- predavanja - diskusije	- sudjelovanje u raspravi - završni esej
Povezati rasprave uže vezane za društveno spoznajne teme i spoznaje iz drugih područja	-individualna i društvena spoznaja	- predavanja - diskusije	- sudjelovanje u raspravi - završni esej

Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	-individualna i društvena spoznaja	- predavanja - diskusije	- sudjelovanje u raspravi - završni esej
--	------------------------------------	-----------------------------	---

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Umjetnost, društvo i humanistika		
Studij	Doktorski studij „Filozofija i suvremenost“		
Semestar	2		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović		
Kabinet	425		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 10,00-11,30; petak 9,00-11,00		
Telefon			
e-mail	ividmar@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Sadržaj predmeta bit će organiziran oko nekoliko tematskih blokova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Definiranje humanistike i humanističkog područja djelovanja i obrazovanja Umjetnost i znanost: Platonov progon umjetnika; estetičko obrazovanje (Kant, Schiller), umjetnost i društvene/humanističke znanosti, druga i treća kultura Umjetnost i društvo: kognitivna i etička vrijednost umjetnosti; edukativna funkcija umjetnosti, umjetnost kao socijalno ljepilo, pitanje visoke i niske umjetnosti, umjetnost i ideologija, kultura otkazivanja Umjetnost i kognitivne znanosti: percepcija i recepcija umjetničkih djela, kreativnost i imaginacija, emocionalni odgovori na umjetnost, umjetnost i samospoznaja, umjetnost i empatija Važnost umjetnosti za kulturu, obrazovanje, političke zajednice i individualni napredak Važnost humanističkog obrazovanja i problem vrijednosti humanistike Humanistika i stem područja Umjetnost i tehnologija: bliskosti i razlike, uvođenje umjetničko-estetskih kriterija u tehnologiju, suvremeni trendovi brisanja granica (moda, telekomunikacije, dizajn interijera)			
NAPOMENA: sadržaj se može modificirati s obzirom na pojedinačne interese studenata			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ol style="list-style-type: none"> Definirati i objasniti pojam humanistike i umjetnosti i objasniti njihov razvoj, posebno s obzirom na društvene procese koji im omogućuju razvoj i utječu na njih (i obratno) Kritički analizirati tekstove koji se bave ovim područjima, usporediti i kritički preispitati stavove filozofa i drugih relevantnih mislioca te zauzeti i argumentirati u korist vlastitoga stava Definirati i objasniti centralne argumente 'za i protiv' vrijednosti humanistike i umjetnosti i objasniti povijesne debate karakteristične za ova pitanja Primijeniti spoznaje iz kolegija na konkretna pitanja poput financiranja obrazovnih, kulturnih i umjetničkih sadržaja, razvoja školskih kurikuluma, odabira školske literature i slično			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		

Kontinuirana provjera znanja/aktivnost	3	50
Esej	3	50
ZAVRŠNI ISPIT		
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Za vrijeme trajanja nastave doktorand je dužan sudjelovati na nastavi, redovito čitati relevantnu literaturu i izložiti rad na odabranu temu te predati esej.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Appleman, D (2022), *Literature and the New Culture Wars*, Norton books in education
Hogan, P.C. (2003), *Cognitive Science, Literature, and the Arts: A Guide for Humanists*, Routledge
Kitcher, P. (2022), *The Main Enterprise of the world*, OUP
Small H., (2013) *The Value of Humanities*, OUP
Smith M. (2017), *Film, Art and the Third Culture*, OUP

IZBORNA LITERATURA

Barfield, R. (2011), *The Ancient Quarrel between Philosophy and Poetry*, Cambridge: University of Cambridge Press
Berliner, T. (2017), *Hollywood Aesthetic: Pleasure in American Cinema*, Oxford: Oxford University Press.
Boyd, B. (2010), *On the Origin of Stories, Evolution, Cognition and Fiction*, Harvard University Press.
Boyd, B. (2012), *Why Lyrics Last, Evolution, Cognition and Shakespeare's Sonnets*, Harvard University Press
Dessanayke, E. (1992), *Homoaestheticus; Where art comes from and why*, University of Washington Press
Dodd, J. ed. (2016), *Art, Mind, and Narrative. Themes from the Work of Peter Goldie*, Oxford University Press
Dutton Denis (2009), *The Art Instinct*, Bloomsbury Press
Gaskin, R. (2013), *Language, Truth, and Literature: A Defense of Literary Humanism*, Oxford: Oxford University Press.
Gibson J. (2015), ed. *The Philosophy of Poetry*, OUP
Hagberg G.L. ur. (2016), *Fictional Characters, Real Problems*, OUP
Hagberg, G. ed.,(2011), *Art and Ethical Criticism*, Oxford: Blackwell
Halliwell, S. (2002), *The Aesthetic of Mimesis*, Princeton: Princeton University Press
Hogan C.P. (2003), *The Mind and its Stories*, Cambridge UP
Hogan P. C. (2011), *What Literature Teaches Us about Emotion*, Cambridge University Press.
Hogan P. C. (2011), *Affective Narratology. The Emotional Structure of Stories*, Frontiers of Narrative Series.
Hogan, P.C. (2003), *Cognitive Science, Literature, and the Arts: A Guide for Humanists*, Routledge
Hutto Daniel, ur. (2007), *Narrative and Understanding Persons*, Cambridge: Cambridge University Press.
Janaway, Ch. (2006), "Plato and the Arts", u H.H. Benson, ur., *A Companion to Plato*, 388-400. Oxford: Blackwell Publishing Ltd.

- John, E. (2010), "Literature and the Idea of Morality", u Hagberg G. & W. Jost, ur., *A Companion to the Philosophy of Literature*, 285-99. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Kaufmann, W. (1992), *Tragedy and Philosophy*, Princeton: Princeton University Press.
- Kant Immanuel, (2000), *Critique of the Power of Judgment*, The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant, edited by Paul Guyer
- Kivy, P. (2007), *Music, Language and Cognition*, Clarendon Press, Oxford UP
- Kivy, P. (2009), *Antithetical Arts, On the Ancient Quarrel between Literature and Music*, Clarendon press, Oxford
- Kivy P. (2015), *De Gustibus: Arguing About Taste and Why We Do It*, OUP
- Koopman, E. and Hakemulder., F. (2015), "Effects of Literature on Empathy and Self-Reflection: A Theoretical-Empirical Framework," *Journal of Literary Theory* 9(1): 79-111.
- Lamarque L. i Olsen S.H. (2004), *Aesthetics and the Philosophy of art*, Blackwell
- Lamarque, P. and Haugom Olsen, S. (1994), *Truth, Fiction, and Literature: A Philosophical Perspective*, Oxford: Oxford University Press.
- Lamarque, Peter (2014), *The Opacity of Narrative*, London: Rowman and Littlefield International
- Levinson J. (2016), *Aesthetic Pursuits*, OUP
- Levinson, J. ed. (1998), *Aesthetics and Ethics, Essays at the Intersection*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Livingston, P.& Plantinga, C. ur, (2009), *The Routledge Companion to Philosophy and Film*, Routledge
- Livingston, P. (2009), *Cinema, Philosophy, Bergman*, OUP
- Lopes D.M. (2018), *Being for Beauty: Aesthetic Agency and Value*, OUP
- McDonald R., (2015), *The Values of Literary Studies*, Cambridge University Press
- M. Burke & E. T. Troschianko, ur., *Cognitive Literary Stance, Dialogues between Literature and Cognition*, 259-78. Oxford: Oxford University Press.
- Mar, R., Oatley, K. and Peterson., J. (2009), "Exploring the Link between Reading Fiction and Empathy: Ruling out Individual Differences and Examining the Outcomes." *Communications* 34(4): 407-28.
- Matravers, D. (2014), *Fiction and Narrative*, Oxford: Oxford University Press
- Murray B. (2015), *The Possibility of Culture. Pleasure and Moral Development in Kant's Aesthetics*, Wiley Blackwell
- Plantinga, C. (2009), *Moving Viewers, American Film and the Spectators Experience*. University of California Press.
- Plantinga, C. and G. Smith ur., (2009), *Passionate Views: Film, Cognition, and Emotion*, The Johns Hopkins University Press.
- Plato, Complete Works, 971-1223, Cambridge: Hackett Publishing Company
- Robinson J. (2005), *Deeper than Reason: Emotion and its Role in Literature, Music and Art*, OUP
- Rosen S. (2005), *Plato's Republic*. Yale University Press.
- Schellekens E.& P. Goldie (2011), *The Aesthetic Mind*, Oxford UP
- Schellekens, E. (2007), *Aesthetics and Morality*, London: Continuum.
- Seller A. i Gaydon P. (2016), *Literary Studies and the Philosophy of Literature*, Palgrave
- Smith, M. (1995), *Engaging Characters, Fiction, Emotion, and the Cinema*. Oxford University Press.
- Smith, M. & R. Allen, (1997), *Film Theory and Philosophy*, OUP
- Smith, Murray, (2017), *Film, Art and Third Culture*, OUP
- Spivak G. C. (2012), *An Aesthetic Education in the Era of Globalization*, Harvard University Press.
- Stecker R. (2010), *Aesthetics and the Philosophy of Art*, Rowman & Littlefield publishers

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

U dogovoru sa studentima

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Email

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni esej

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	prema dogovoru sa studentima
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
	Napomena: konačan raspored i popis tema bit će dogovoren u skladu s interesima i mogućnostima studenata
1.	Humanističke znanosti - definiranje i vrijednosti
2.	Small
3.	Kitcher
4.	Humanističke znanosti i umjetnost
5.	Hogan
6.	Estetsko obrazovanje
7.	Umjetnost i dvije kulture
8.	Smith
9.	Naturalizam i umjetnost
10.	Smith
11.	Problem napretka u umjetnosti i znanosti
12.	Kitcher
13.	Kitcher
14.	Suvremeni izazovi: kultura otkazivanja, umjetna inteligencija
15.	Appleman

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i objasniti pojam humanistike i umjetnosti i objasniti njihov razvoj	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi, izloženi rad i esej
Kritički analizirati tekstove i usporediti stavove relevantnih autora	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi, izloženi rad i esej
Definirati i objasniti centralne argumente	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi, izloženi rad i esej
Primijeniti spoznaje iz kolegija na konkretna pitanja	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi, izloženi rad i esej

Struktura doktorskog programa *Filozofija i suvremenost*

POPIS PREDMETA						
Semestar: I.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ²
Izborni predmet 1		15	0	15	7	I
Izborni predmet 2		15	0	15	7	I
Izborni predmet 3		15	0	15	7	I
Sastanci doktoranada s raspravama o okvirnim prijedlozima istraživanja		0	0	30	9	O

POPIS PREDMETA						
Semestar: II.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Izborni predmet 4		15	0	15	7	I
Izborni predmet 5		15	0	15	7	I
Izborni predmet 6		15	0	15	7	I
Sastanci s potencijalnim mentorom		0	0	0	4	O
Sastanci doktoranada s raspravom istraživačkih planova		0	0	30	5	O

POPIS PREDMETA						
Semestar: III.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Izborni predmet 7		15	0	15	7	I
Sastanci doktoranada s izlaganjem sadržaja istraživanja		0	0	30	7	O
Rad s mentorom i izrada doktorskog rada		0	0	0	10	O
Izvannastavne i izborne aktivnosti		0	0	0	6	I

POPIS PREDMETA						
Semestar: IV.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Prijava i obrana naslova teme doktorskog rada		0	0	0	7	O
Rad s mentorom i izrada doktorskog rada		0	0	0	10	O
Sastanci doktoranada s izlaganjem sadržaja istraživanja		0	0	30	7	O
Izvannastavne i izborne aktivnosti		0	0	0	6	I

POPIS PREDMETA						
Semestar: V.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Rad s mentorom i izrada doktorskog rada		0	0	0	20	0
Sastanci doktoranada s izlaganjem znanstvenih radova		0	0	30	5	0
Izvannastavne i izborne aktivnosti		0	0	0	5	I

POPIS PREDMETA						
Semestar: VI.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Rad s mentorom i izrada doktorskog rada		0	0	0	20	0
Sastanci doktoranada s izlaganjem znanstvenih radova		0	0	30	5	0
Izvannastavne i izborne aktivnosti		0	0	0	5	I